

Spørsmål og svar om regelverket

Alle barn og unge som bor i Norge har rett til opplæring, uansett hvor de kommer fra.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 24.05.2016

Barn og unge som kommer til Norge som asylsøkere har i utgangspunktet de samme rettighetene og pliktene som andre barn og unge i Norge.

Det er kommunene som er ansvarlige for grunnskoleopplæringen og fylkeskommunene som er ansvarlig for videregående opplæring. Fylkesmannen i hvert fylke kan veilede og støtte.

Her svarer vi på vanlige spørsmål om rett og plikt til opplæring for flyktninger.

Grunnskoleopplæring

Har flyktninger rett på grunnskoleopplæring?

Ja, barn har rett til grunnskoleopplæring fra det tidspunktet det er sannsynlig at barnet skal oppholde seg i Norge lenger enn tre måneder.

Siden det vil ta mer enn tre måneder å behandle asylsøknader, har barn i opplæringspliktig alder rett til opplæring når de ankommer landet, fra dag én.

Har barn rett på grunnskoleopplæring når de bor i akuttmottak?

Ja, barn har de samme rettighetene uavhengig av hva slags type mottak de bor i.

Hva slags opplæring har barna rett på?

Det kan være vanskelig å ha på plass et fullverdig tilbud til barna fra dag 1, men kommunene er ansvarlige for å oppfylle rettighetene barna har til opplæring.

Barn i asylmottak har i utgangspunktet rett på den samme opplæringen som andre barn. Det betyr for eksempel at de har samme rett til å gå på nærskolen.

Innføringstilbud

Kommunen kan tilby et innføringstilbud som et alternativ.

Hvem har ansvaret for at barna får opplæring?

Det er kommunen som er ansvarlig for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring, både at kravene i opplæringsloven med forskrifter blir oppfylt og at skolene har de ressursene som er nødvendige.

Det finnes en tilskuddsordning for kommuner og fylkeskommuner som gir opplæring til barn og unge som søker opphold i Norge.

Videregående opplæring

Har flyktninger rett til videregående opplæring?

Ungdom under 18 år som oppholder seg lovlig i landet mens de venter på å få avgjort søknaden om oppholdstillatelse har etter søknad rett til videregående opplæring

- så lenge de er under 18 år
- har fullført norsk grunnskole eller tilsvarende og
- det er sannsynlig at de skal være i Norge i mer enn tre måneder

For de som får avslag på søknaden om oppholdstillatelse, gjelder retten til videregående opplæring fram til dato for endelig vedtak.

Unge flyktninger som enten er over 18 år eller ikke oppholder seg lovlig i landet har ikke rett til videregående opplæring.

Innføringstilbud

Fylkeskommunen kan tilby et innføringstilbud som et alternativ.

Kan fylkeskommunen tilby asylsøkere over 18 år opplæring selv om de ikke har rett?

Fylkeskommunen kan velge å ta inn asylsøkere over 18 år til videregående opplæring mens de venter på vedtak om oppholdstillatelse. Det er en forutsetning at de ikke får plassen på bekostning av en med rett til videregående opplæring.

Regelverket

Her finner du kildene for det vi skriver over.

Barnekonvensjonen art. 2 nr. 1

Opplæringsloven §§ 2-1 andre ledd, § 2-8, 3-12, 13-1, 13-3 og 13-10

NOU 1995: 18 side 285

Ot.prp. nr. 46 (1997-98) sidene 26 og 153

Alt om regelverket for minoritetsspråklige barn og unge